

Procjena napretka Bosne i Hercegovine u ispunjavanju političkih kriterijuma u pregovorima sa EU

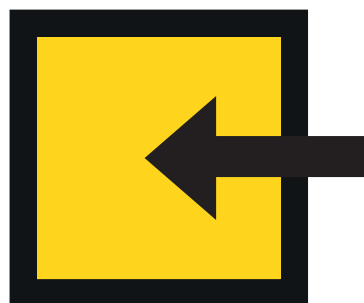
Medijske slobode u BiH

© “Zaštoto Ne”
Udruženje građana

2020. godine
Sarajevo

Džemal Bijedić a 309
info@zastoto.ba

+387 33 618 461
71000 Sarajevo BiH

Autorica: Anida Sokol

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

ZaštoNe?

© Stavovi izraženi u ovoj publikaciji ne predstavljaju nužno mišljenje Balkanskog fonda za demokratiju ili njihovih partnera

Procjena napretka Bosne i Hercegovine u ispunjavanju političkih kriterijuma u pregovorima sa EU

Medijske slobode u BiH: Ključni prioriteti u procesu EU integracija

AUTORICA/ISTRAŽIVAČICA: ANIDA SOKOL

SARAJEVO, MART 2020.

UVOD

Medijski sektor u Bosni i Hercegovini godinama se suočava sa istim nizom izazova koje vlasti u BiH ne rješavaju. Evropska komisija, u svom posljednjem izvještaju¹, u poglavlju 23 u dijelu koji se tiče slobode izražavanja, zaključuje da BiH mora obezbijediti zaštitu novinara i sistemsko i institucionalno rješenje prijetnji i nasilja nad njima, osigurati finansijsku održivost i političku neovisnost javnih emitera, te uskladiti entitetske zakone s državnim zakonom o javnom RTV servisu i usvojiti propise o transparentosti vlasništva nad medijima i kriterije javnog oglašavanja. Pored toga, u poglavlju 10 – Informacijsko društvo i mediji – konstantuje se da je BiH dužna usvojiti Zakon o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima koji je u skladu sa EU aquisom, te završiti proces digitalizacije.²

Među ključnim prioritetima iz Mišljenja Evropske komisije³ o zahtjevu za članstvo su osiguranje odgovarajućeg sudskog procesuiranja prijetnji i upotrebe nasilja nad novinarima i medijskim radnicima i finansijske održivosti sistema javnih RTV servisa. Na iste prioritete Evropska komisija je upućivala i prethodnih godina u svojim izvještajima⁴, ali vlasti u BiH do sada su učinile veoma malo kako bi djelovale u pravcu rješavanja ovih izazova koja su ključna za osiguranje slobode izražavanja i medijskih sloboda.

¹European Commission, 2019, Commission Staff Working Document, Analytical Report, str. 49.

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-bosnia-and-herzegovina-analytical-report.pdf>

²Ibid. str. 109.

³European Commission, 2019, Commission Opinion on BiH's application for membership of the European Union, str. 10 - 15.

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-bosnia-and-herzegovina-opinion_en.pdf

⁴European Commission, 2018, Commission Staff Working Document, Bosnia and Herzegovina, str. 17

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-bosnia-and-herzegovina-report.pdf>

European Commission, 2016, Commission Staff Working Document, Bosnia and Herzegovina, str. 22-23.

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2016/20161109_report_bosnia_and_herzegovina.pdf

European Commission, 2015, Commission Staff Working Document, Bosnia and Herzegovina, str. 22-23.

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2015/20151110_report_bosnia_and_herzegovina.pdf

Vijeće ministara BiH je u oktobru 2019. izradilo Akcijski plan za realizaciju prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije 2019. godine⁵ koji uključuju i mjere koje je potrebno poduzeti u smjeru zaštite novinara, osiguranja finansijske održivosti i političke nezavisnosti javnih emitera, donošenja propisa o transparentnosti medijskog vlasništva i kriterija javnog oglašavanja, te donošenje Zakona o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima, za čije provedbe predviđeni rok je maj 2020.

Imajući u vidu zastoje u imenovanju novog Vijeća ministara, sveopće političke klime u zemlji i najave o blokadi institucija BiH, nesaglasnosti između entiteta i različitih nivoa vlasti, kao, naprimjer oko donošenja Zakona o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima, nije realno očekivati realizovanje aktivnosti u predviđenom roku.

⁵ Vijeće Ministara, 2019, Akcijski plan za realizaciju prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije 2019. godine, str. 15 i 59. <http://www.dei.gov.ba/dei/dokumenti/prosirenje/default.aspx?id=22452&langTag=bs-BA>

Osnovni nalazi

Jedan od osnovnih problema s kojim se medijski sektor u BiH susreće, a za koji još ne postoji sistemsko institucionalno rješenje, jesu česti napadi na novinare⁶. Prema registru Udruženja BH novinari, u 2019. godini je zabilježeno 56 slučajeva kršenja prava novinara među kojima 10 različitih prijetnji i pritisaka, 3 verbalnih prijetnji, 10 političkih pritisaka, 9 fizičkih napada i 8 prijetnji smrću⁷. Kako stoji i u prethodnoj analizi⁸, jedan od razloga za česte napade nad novinarima jeste nekažnjivost takvih napada, te činjenica da oni često dolaze i od visokopozicioniranih političara.

Nedavno je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine Milorad Dodik verbalno napao novinara Vladimira Kovačevića, dopisnika BN televizije, koji je 2018. godine pretučen, a Tužilaštvo RS-a je slučaj okarakterisalo kao pokušaj ubistva⁹. Jedan od napadača u julu 2019. je osuđen na četiri godine zatvora, ali medijski radnici ipak izražavaju zabrinutost zbog nedostatka ozbiljnog pokušaja da se otkriju nalogodavci i motivi pokušaja ubistva novinara.¹⁰

⁶ Vidjeti godišnje izvještaje: Indeks medijskih sloboda Reportera bez granica, <https://rsf.org/en/bosnia-herzegovina>; Indeks održivosti medija, IREX, <https://www.irex.org/resource/media-sustainability-index-msi>

⁷ Linija za pomoć novinarima, Registar slučajeva o medijskim slobodama i kršenju prava novinara u Bosni i Hercegovini u 2019. godini.

⁸ Cvjetićanin, Tijana i Darko Brkan, 2019, Četvrti dio: Sloboda i nezavisnost medija: Neophodan korak ka evropskim vrijednostima, Zašto ne, str. 16.
<https://zastone.ba/app/uploads/2019/04/Sloboda-i-nezavisnost-medija-%E2%80%93-neophodan-korak-ka-evropskim-vrijednostima-1.pdf>

⁹ MCOOnline Redakcija, 2020, Novinarska udruženja osudila verbalni napad Dodika na novinara Kovačevića, Media.ba, 17.02.
<https://media.ba/bs/vijesti-i-dogadaji-vijesti/novinarska-udruzenja-osudila-verbalni-napad-dodika-na-novinaru-kovacevica>

¹⁰ MCOOnline Redakcija, 2019, Četiri godine zatvora za pokušaj ubistva novinara Vladimira Kovačevića, Media.ba, 12.7.
<https://www.media.ba/bs/vijesti-i-dogadaji-vijesti/cetiri-godine-zatvora-za-pokusaj-ubistva-novinaru-vladimira-kovacevica>

U cilju suzbijanja napada nad novinarima, Institucija Ombudsmena za ljudska prava BiH je 2017. godine, a na osnovu Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz Izvještaja Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2015. godinu, izradila Specijalni izvještaj o položaju i slučajevima prijetnji novinarima u Bosni i Hercegovini¹¹. Jedna od preporuka iz Izvještaja je da ministarstva pravde razmotre mogućnost da se napad na novinare definiše u krivičnim zakonima kao posebno krivično djelo ili kao teži oblik krivičnog djela napada na službenu osobu u vršenju službene dužnosti i da se definiše u zakonima o javnom redu i miru kao poseban prekršaj.¹²

Iako je bilo inicijativa u oba entitetska parlamenta da se napadi na novinare tretiraju kao napadi na službena lica, do sada nije došlo do legislativnih izmjena u ovom smjeru.¹³

S druge strane, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH je u oktobru 2018. godine usvojilo jednu od preporuka iz Izvještaja Ombudsmena za ljudska prava BiH, da se u Sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima (CMS/TCMS) dopuni šifarnik dodavanjem novog zanimanja „Novinar“, kako bi se mogli posebno evidentirati i pratiti slučajevi koji se odnose na novinare.¹⁴

Svi sudovi i tužilaštva su dobili uputstvo o načinu evidentiranja zanimanja novinara u CMS/TCMS sistemu, ali do sada nije poznato koliko se ovo uputstvo primjenjuje. Pored toga, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a je uspostavilo internu metodologiju praćenja slučajeva napada na novinare prema kojoj je od januara do novembra 2019. godine prijavljeno 5 slučajeva napada na medijske radnike u RS-u.¹⁵

¹¹ Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, 2017, Specijalni izvještaj o položaju i slučajevima prijetnji novinarima u BiH https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/ombudsmen_doc2017082415202346bos.pdf

¹² Ibid, str. 59.

¹³ Boračić-Mršo, Selma, 2019, Novinari kao službena lica, Slobodna Evropa, 24. 4. <https://www.slobodnaevropa.org/a/novinari-bih-sluzbena-lica-zakon-inicijativa/29901188.html>

¹⁴ Dopis: VSTV BiH_Odgovor: Upit o evidentiranju napada na novinare u CMS sistem, oktobar 2019.

¹⁵ Radiosarajevo, 2019, Potrebna jedinstvena metodologija za evidentiranje i praćenje napada na novinare, Radiosarajevo, 23.12. <https://radiosarajevo.ba/metromahala/teme/potrebna-jedinstvena-metodologija-za-evidentiranje-i-pracenje-napada-na-novinare/361690>

Ove izmjene govore da su nadležne institucije poduzele određene korake u cilju boljeg evidentiranja i praćenja napada na novinare i ostalih slučajeva koji se tiču medijskih radnika, ali su za adekvatnu zaštitu novinara potrebni dodatni naponi, prije svega brzo i efikasno procesuiranje napada i osude takvih napada u javnom diskursu.

Pored suzbijanja napada na novinare, za nesmetan rad novinara i garanciju slobode izražavanja, potrebne su druge legislativne izmjene i efikasnija primjena već postojećih zakona. Zakoni o slobodi izražavanja u BiH su najvećim dijelom usklađeni sa međunarodnim standardima, ali su potrebne određene dopune i izmjene koje je BiH dužna poduzeti kao članica Vijeća Evrope i prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.¹⁶

Naprimjer, u zakonima o slobodi pristupa informacijama, neophodno je precizno propisati izuzetke od objavljivanja javnih podataka te uključiti proaktivnu transparentnost i obavezati javne organe da objavljuju informacije i dokumente od općeg interesa.¹⁷ Iako ministarstva pravde rade na novim zakonima o slobodi pristupa informacijama, ovi procesi do sada su bili zatvoreni za javnost. BiH mora i poboljšati primjenu zakona o slobodi pristupa informacijama, koja je i dalje nezadovoljavajuća i iznosi tek oko pedeset posto.¹⁸

U pogledu sudske prakse kod slučajeva o zaštiti od klevete, analize upućuju da je postignut određeni napredak i broj presuda protiv novinara je smanjen, ali se zakoni o zaštiti od klevete i dalje zloupotrebljavaju za potrebe vršenja pritiska ili zastrašivanje medija i novinara.¹⁹

¹⁶ Vijeće Evrope, Glavna uprava, Ljudska prava i vladavina prava, 2020, Mišljenje glavne uprave za ljudska prava i vladavinu prava, Odjel za informaciono društvo, izrađeno na osnovu ekspertize koju su pružili: Jean-Francois Furnemont i Vesna Alaburić o zakonima o slobodi izražavanja u BiH.

¹⁷ Ibid, str. 15-16

¹⁸ MC Redakcija Online, Međunarodni dan slobode pristupa informacijama, BiH potreban novi ZOSPI, Media.ba, 28.9. <https://media.ba/bs/vijesti-i-dogadaji-vijesti/medunarodni-dan-slobode-pristupa-informacijama-bih-potreban-novi-zospi>

¹⁹ Vijeće Evrope, Glavna uprava, Ljudska prava i vladavina prava, 2020, Mišljenje glavne uprave za ljudska prava i vladavinu prava, Odjel za informaciono društvo, izrađeno na osnovu ekspertize koju su pružili: Jean-Francois Furnemont i Vesna Alaburić o zakonima o slobodi izražavanja u BiH, str. 11.

S druge strane, pitanje finansijske održivosti i nezavisnosti javnih servisa nakon dugih niz godina i dalje ostaje neriješeno. Usvajanje zakona o javnom RTV servisu u skladu s evropskim standardima i Dejtonskim mirovnim sporazumom, te poduzimanje koraka da bi se osigurala dugotrajna održivost finansijski i uređivački neovisnog jedinstvenog javnog RTV sistema Bosne i Hercegovine, čije će sastavne RTV kuće dijeliti zajedničku infrastrukturu, bili su jedni od uslova za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.²⁰

Zakoni o javnim RTV servisima Bosne i Hercegovine doneseni su prije više od petnaest godina, ali do danas nisu ostvareni njihovi osnovni ciljevi – finansijska održivost, uređivačka neovisnost i zajednička infrastruktura. BiH nema adekvatnu i usklađenu naplatu RTV takse, a u zakonima nisu pruženi zaštitni elementi protiv proizvoljnog i politički motiviranog razrješenja članova Upravnog odbora i generalnih direktora.²¹

²⁰ Hoda Dedić, 2015, Bosna i Hercegovina i Evropska Unija, Pretpostavke i dosezi integracije, Tuzla, Bosanska riječ, str. 144.a

²¹ Bokjo Boev, 2012, Analiza zakona koji se odnose na javni radiotelevizijski sistem Bosne i Hercegovine, str. 2, <http://www.osce.org/bs/fom/94108?download=true>.

²² Ramić, Lejla, Novi model naplate RTV takse. Fondacija centar za javno pravo, str 5. http://www.fcjp.ba/templates/ja_avian_ii_d/images/green/Lejla_Ramic.pdf

²³ Hodžić, Sanela i Anida Sokol, 2018, Transparentnije i legitimnije finansiranje medija iz javnih budžeta: Smjernice za javne organe BiH, Mediacentar Sarajevo, str. 22. https://media.ba/sites/default/files/transparentnije_i_legitimnije_finansiranje_medija_iz_javnih_budzeta_-_smjernice_za_javne_organe_u_bih_-_bhs.pdf

Kako bi se riješilo pitanje finansijskog kraha javnog RTV servisa, u septembru 2017. godine zaključen je poseban ugovor između javnog preduzeća Elektroprivreda BiH i javnog RTV servisa (BHRT i RTV Federacije) kojim se reguliše novi model naplate RTV takse putem računa za električnu energiju. Ugovor je doprinio finansijskoj održivosti RTV servisa, ali ovaj model naplate RTV takse nije adekvatno rješenje jer je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH, koji navodi da za svaku pruženu uslugu mora biti dostavljen pojedinačni račun, a odnosi se i samo na jedan dio BiH, tj. Federaciju.²²

Vlada RS-a, s druge strane, izdvaja više miliona maraka godišnje za pomoć RTRS-u, čime se ovaj entitetski javni servis stavlja pod veću finansijsku i političku kontrolu vladajuće stranke u tom entitetu.²³ Uprkos dugodišnjim upozorenjima koja dolaze od međunarodne zajednice, do sada nije bilo konkretnih pomaka u rješavanju statusa javnih servisa, kao i u donošenju adekvatne legistative.

Jedna od mjera za reformu javnog RTV sistema iz Akcionog plana 2016. bila je i analiza primjene Zakona o javnom RTV sistemu i izrada Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o javnom RTV servisu.²⁴ U novom Akcionom planu predviđena je izrada novog Zakona o javnom RTV servisu i usklađivanje entitetskih zakona s njima²⁵, ali s obzirom na to da do sada nije bilo političkog konsenzusa za rješavanje statusa javnih servisa, nije realno očekivati da će se ove godine ovo pitanje riješiti.

Pored javnih servisa, pod političkim i finansijskim pritiscima su i brojni javni emiteri u BiH. Analize medijskih organizacija su pokazale da se javni novac za medije izdvaja na netransparentan i proizvoljan način što omogućava uplitanje lokalni vlasti u uređivačke politike medija.²⁶

Vlasti na svim nivoima izdvajaju novac za medije kroz subvencije i grantove, a kroz javne nabavke prave i komercijalne ugovore sa medijima radi promovisanja aktivnosti lokalnih vlasti, koje se smatra da se koristi za političku promociju.²⁷

Da bi osigurali javni novac, mediji pribjegavaju autocenzuri, a izvještaji medijskih organizacija pokazuju izostanak bilo kakvog kritičkog izvještavanja o lokalnim vlastima i moćnicima u lokalnim medijima, naročito javnim.²⁸

²⁴ Rad javnih RTV servisa, kojeg čine tri emitera, Radiotelevizija Bosne i Hercegovine (BHRT), Radiotelevizija Federacije Bosne i Hercegovine (RTVBIH) i Radiotelevizija Republike Srpske (RTRS), regulišu četiri zakona – jedan okvirni i po jedan za svaki emiter – koji su međusobno neusklađeni, neefikasni i njihova primjena u praksi nije u potpunosti provedena.

²⁵ Vijeće Ministara, 2019, Akcijski plan za realizaciju prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije 2019. godine, str. 15.
<http://www.dei.gov.ba/dei/dokumenti/prosirenje/default.aspx?id=22452&langTag=bs-BA>

²⁶ Hodžić, Sanela i Anida Sokol, 2018, Transparentnije i legitimnije finansiranje medija iz javnih budžeta: Smjernice za javne organe BiH, Mediacentar Sarajevo, str. 22.
https://media.ba/sites/default/files/transparentnije_i_legitimnije_finansiranje_medija_iz_javnih_budzeta_-_smjernice_za_javne_organe_u_bih_-_bhs.pdf

²⁷ Ibid.

²⁸ Sokol, Anida, 2019, Media usage habits in Birač and Kalesija, Mediacentar Sarajevo, str. 32-26.
https://www.media.ba/sites/default/files/media_usage_habits_birac_region_0.pdf

Lokalne vlasti utiču na uređivačke politike lokalnih medija i kroz upravljačkih struktura, i vlasti do sada nisu poduzele nikakve korake kako bi se status ovih medija riješio.²⁹ Kod privatnih medija, s druge strane, problematičan je nedostatak transparentnosti medijskog vlasništva i koncentracije medijskog vlasništva. Kako bi se ovo riješilo, jedna od osnovnih preporuka iz posljednjeg Izvještaja Evropske komisije jeste donošenje propisa za osiguranje transparentnosti medijskog vlasništva i za donošenje propisa o oglašavanju javnog sektora.³⁰

Civilno društvo je izradilo nacрте za zakone za regulacija transparentnosti medijskog vlasništva i tržišta oglašavanja³¹, ali na institucionalnom nivou ovi propisi nisu doneseni.

Prema Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji tretira mreže i usluge elektronskih komunikacija Ministarstvo za saobraćaj i veze BiH je Zakon o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima bilo dužno usvojiti do 1. juna 2016. godine³², ali se na donošenje ovog zakona, koji bi uključio i pitanje transparentnosti medijskog vlasništva i dalje čeka.

Potrebno je napomenuti i da je Regulatorna agencija za komunikacije 2018. godine pripremila registar o vlasničkoj strukturi korisnika dozvola u oblasti emitovanja, ali objavljivanje tog registra je spriječeno zbog negativnog mišljenja Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH da registar nije u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.³³ Naročit problem za regulaciju medijskog vlasništva u BiH (ali i globalno) predstavlja online sektor. Jedna od preporuka iz Izvještaja Evroske komisije 2018. godine je uspostavljanje legislative o transparentnosti medijskog vlasništva, uključujući i online medije.³⁴

²⁹ Hodžić, Sanela i Anida Sokol, 2018, Lokalni javni mediji: Između javnog interesa i finansijske ovisnosti, Mediacentar Sarajevo. https://www.media.ba/sites/default/files/javni_lokalni_mediji_izmedu_javnog_interesa_i_finansijske_ovisnosti_final_za_stampu.pdf

³⁰ European Commission, 2019, Commission Staff Working Document, Analytical Report, str. 49. <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-bosnia-and-herzegovina-analytical-report.pdf>

³¹ Analiziraj.ba, 2018, Predstavljani nacrti zakona o transparentnosti medijskog vlasništva i oglašavanja, 20.12. <https://analiziraj.ba/2018/12/20/predstavljani-nacrti-zakona-o-transparentnosti-medijskog-vlasnistva-i-oglasavanja/>

³² Zablocki, Tamara, 2018, Dugo čekanje na Zakon o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima. Media.ba, 13.12. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/dugo-cekanje-na-zakon-o-elektronskim-komunikacijama-i-elektronskim-medijima>

³³ Jukić-Mujkić, Elvira, 2018, Registar medija kao važan doprinos transparentnosti medijskog vlasništva u BiH, Media.ba, 14.8. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/registar-medija-u-bih>

³⁴ European Commission, 2018, Commission Staff Working Document, Bosnia and Herzegovina, str. 17 <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-bosnia-and-herzegovina-report.pdf>.

Online sektor ostaje i dalje izvan bh. legislativnih okvira. Naprimjer, Izborni zakon BiH (Poglavlje 16 - Mediji u izbornoj kampanji) ne tretira pitanje izborne kampanje u online medijima, te su izmjene u tom pogledu također neophodne.³⁵

Regulatorna agencija za komunikacije BiH, s druge strane, je počela sa usklađivanjem regulatornog okvira sa revidiranom Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama koja stupila je na snagu 19. decembra 2018. godine, a za koju je državama članicama dat rok do 20. septembra 2020. da je usvoje. Direktiva ima za cilj jačanje zaštite maloljetnika kroz regulaciju usluge videa na zahtjev i proširuju obavezu zaštite maloljetnika i na online platforme za dijeljenje video snimaka.³⁶

Još uvijek nije poznato na koji način će se ovi online sadržaji regulisati, ali trendovi u Evropi pokazuju na sve veću spremnost regulatora da regulišu i online prostor.³⁷

³⁵ Mišljenje glavne uprave za ljudska prava i vladavinu prava, Odjel za informaciono društvo, izrađeno na osnovu ekspertize koju su pružili: Jean-Francois Furnemont i Vesna Alaburić o zakonima o slobodi izražavanja u BiH, Vijeće Evrope, Glavna uprava, Ljudska prava i vladavina prava, str. 6.

³⁶ Online komunikacija, Regulatorna agencija za komunikacije, 18. 2. 2020.

³⁷ MO Redakcija Online, 2020, Velika Britanija: Regulatorna agencija da ima ovlasti nad internetom. 13.2.

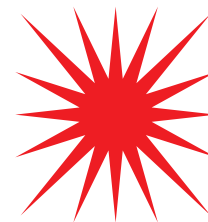
<https://www.media.ba/bs/vijesti-i-dogadaji-vijesti/velika-britanija-regulatorna-agencija-da-ima-ovlasti-nad-internetom>

Zaključak

Brojne su obaveze koje BiH mora poduzeti kako bi osigurala slobodu izražavanja i medijske slobode, te ispunila kriterije iz poglavlja 23, koja se tiču slobode izražavanja i poglavlja 10, Informaciono društvo i mediji. Trenutni prioriteti prema Mišljenju Evropske komisije o zahtjevu za članstvo su osiguranje odgovarajućeg sudskog procesuiranja prijetnji i upotrebe nasilja nad novinarima i medijskim radnicima i finansijske održivosti sistema javnih RTV servisa. Pojedine institucije u BiH su do sada pokazale spremnost da bolje evidentiraju i prate slučajeve napada nad novinarima i kršenja prava novinara, ali potrebni su znatno veći naponi kako bi se osigurala adekvatna zaštita novinara i suzbili napadi nad medijskim radnicima.

Pored toga, pitanje održivosti i nezavisnosti RTV javnog servisa godinama je jedno od glavnih problema u medijskom sektoru za koje zbog političkih i entitetskih nesuglasica do sada nije pronađen konsenzus. Pored ova dva prioriteta, posljednih godina Evropska komisija upućuje BiH da riješi i pitanja transparentnosti medijskog vlasništva i kriterija za oglašavanje za koja bh. vlasti do sada nisu pokazale da imaju i da žele da donesu adekvatna rješenja. Medijske slobode su osnova demokratskih društava i bez njih Bosna i Hercegovina neće moći ući u Evropsku uniju.

O projektu

Istraživanje o napretku zemalja regiona u ispunjavanju političkih kriterijuma na putu ka Evropskoj uniji (EU) radimo uz finansijsku podršku Balkanskog fonda za demokratiju i u saradnji sa kolegama iz nevladinih organizacija CRTA (Srbija), Metamorfozis (Sjeverna Makedonija) i CDT (Crna Gora).

Na osnovu seta indikatora ispitujemo kvalitet strateškog i pravnog okvira, institucionalnog i materijalnog kapaciteta kao i ostvarenih rezultata u šest oblasti: izbori, pravosuđe, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, mediji i reforma javne uprave, i svaka od njih će biti tretirana u posebnom dokumentu.

Naše analize sadrže ocjene ispunjenosti kriterijuma do kojih smo došli sabiranjem i artikulisanjem stavova i procjena eksperata koji prate kvalitet implementacije EU standarda, kao i analizom sprovedenih normativnih i institucionalnih reformi i njihovih praktičnih rezultata.

Prvi dio istraživanja odnosi se na kvalitet reforme javne uprave. Ovu oblast smo ocjenjivali na osnovu 39 indikatora, a u toku rada konsultovali smo mišljenja tri eksperata za ovu oblast. Ostajemo otvoreni za sve sugestije, dobronamjerne kritike i rasprave o našem istraživanju. Takođe, spremni smo da za sva pitanja koja smo ocijenili kao problematična ponudimo i konkretna rješenja i time doprinesemo ovoj važnoj reformi.

